

ÁTTEKINTÉS
az aktuális magyar tőke kiviteli folyamatokról

2012. március 30.

Összefoglalás

- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állománya meghaladta a 18,4 milliárd eurót, és egy főre vetítve, illetve a GDP arányában az egyik legmagasabb a kelet-közép-európai térségben.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állományának döntő része a szolgáltató ágazatokban és a kőolaj-feldolgozás ágazatban található.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 52,4%-a Kelet-Közép-Európában található.
- 2011-ben 3117 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 2113 millió euróval több, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2012-ben várakozásaink szerint a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön meghaladhatja az 1 milliárd eurót. Középtávon évi átlag 1,5 milliárd euró körüli tőke kivittelt várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Főbb mutatók

Főbb mutatók	Márc. 30.	Időszak
Közvetlen tőkebefektetés állománya külföldön ^{1,2}	18 439	2011
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	3117	2011
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	1005	2010

1 Időszak végén
2 Millió euró

A külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya

Részletes áttekintés

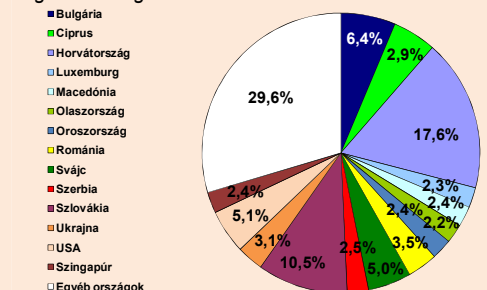
Az 1990-es években a közvetlen tőkebefektetések beáramlása mellett a tőkeexport egyáltalán nem volt számottevő, az elmúlt években azonban már magyar vállalatok is több milliárd euró értékben hajtottak végre külföldön közvetlen tőkebefektetéseket. Jóllehet Magyarország belátható időtávon belül nettó tőkeimportőr marad, a tőke kivitel jelentősége várhatóan ismét növekszik.

A magyar vállalatok közvetlen tőkebefektetései külföldi állománya 2011 végén meghaladta a 18,4 milliárd eurót; ebből 12,9 milliárd eurót tett ki a részvény, egyéb részesedés és újra befektetett jövedelem formájú működőtőke-befektetések állománya, 5,6 milliárdot pedig az egyéb tőkéé. A GDP arányában a magyar állomány a legmagasabb (18,3%) a közép-európai térségben. A szlovén állomány a második (15,5%). A lengyel (9,3%) és a cseh (7,7%) állomány az elmúlt években dinamikusan bővült, a szlovák (2011. szeptember végén 4,4%) és a román (0,8%) lemaradás azonban továbbra is jelentős. Az 1 851 eurós egy főre eső magyar állomány Szlovénia (2 686 euró) után a második legmagasabb a közép-európai térségben; az utóbbi években tapasztalható élénkülés hatására Csehország (1 138 euró) felzárkózott, Lengyelország (899 euró), Szlovákia (2011. szeptember végén 560 euró) és Románia (54 euró) lemaradása azonban még mindig jelentős.

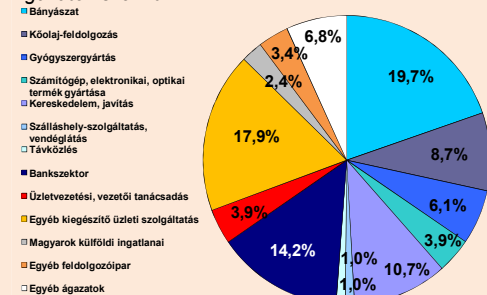
A magyar vállalkozások külföldi közvetlen tőkebefektetései (európai) állományának legnagyobb része Horvátországban (2,6 milliárd euró, 17,2%) található. (Megjegyezzük, hogy az állomány származási ország és ágazatok szerint bontott adatai 2010 végére vonatkoznak.) Meghatározó célpont még Szlovákia (1537 millió euró, 10,3%), Bulgária (930 millió euró, 6,2%), az USA (745 millió euró, 5%), Ciprus (742 millió euró, 4,4%), Svájc (737 millió euró, 4,9%), Románia (509 millió euró, 3,4%), Ukrajna (451 millió euró, 3%), Szerbia (362 millió euró, 2,4%), Szingapúr (355 millió euró, 2,4%) és Oroszország (349 millió euró, 2,3%). Összességében a magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 52,4%-a Kelet-Közép-Európában található.

A magyar vállalatok külföldi befektetései állományának több mint fele (TEÁOR'08 szerint) a szolgáltató ágazatokban található (2010 végi adatok szerint 8,2 milliárd euró, 54,6%); az egyéb kiegészítő üzleti szolgáltatásban (2,7 milliárd euró, 17,9%), a bankszektorban (2,1 milliárd euró, 14,2%) és a kereskedelem, javítás (1,6 milliárd euró,

A külföldön befektetett magyar tőke állományának megoszlása (2010 végén) Fogadó országok szerint

Ágazatok szerint

10,7%) ágazatban volt található a legtöbb magyar közvetlen tőke. A **feldolgozóiparban a befektetések 22,2%-a volt található** (3,3 milliárd euró, 2010 végén); ezen belül is a kőolaj-feldolgozás (1,3 milliárd euró, 8,7%), a gyógyszeripar (915 millió euró, 6,1%) és a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása (585 millió euró, 3,9%) volt a meghatározó. Megemlítendő még a bányászat 19,7%-os részaránya (2,9 milliárd euró), amely vélhetően a Molhoz köthető. (Az állomány ágazati bontása a külföldön lévő leányvállalat ágazati besorolása szerint történik a statisztikában, míg az áramlási adatoké a magyar anya ágazati besorolása szerint.) 2009 végéhez képest a feldolgozóipari állomány értéke és aránya csökkent, míg a szolgáltató ágazatokbeli állomány értéke nőtt, az aránya pedig csökkent, a bányászati állomány értéke és aránya ugyanakkor jelentősen nőtt.

Az 2001-2010-es adatok szerint az **éves magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön átlagos értéke 1 452 millió eurót tett ki. 2011-ben a nettó tőke kivétel 3117 millió eurót ért el**, ami az előző évinél 2113 millióval nagyobb. A 2011. évi tőke kivétel alakulását nagymértékben befolyásolta egy egyedi, 2,5 milliárd eurós tranzakció, amely a működőtőke-beáramlással párhuzamosan tőke kivételként is megjelent a statisztikában. A nem adósságeneráló tőke kivételben belül a **részvényformájú tőkeexport egyenlege 469 millió euró** (az előző évinél 622 millióval kisebb), míg az **újra befektetett jövedelmé -267 millió euró** (az előző évinél 362 millióval kedvezőtlenebb) volt. Az adósságeneráló **egyéb tőkemozgások egyenlege 2915 millió euró** volt (döntően az említett egyedi tranzakciónak köszönhetően), ami a 2010. évinél 3098 millióval kedvezőbb egyenleg.

Az **újra befektetett jövedelmek 2004 óta játszanak jelentős szerepet a tőke kivételben**, ami természetes velejárója a külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya folyamatos emelkedésének; a **2011. évi részvényjövedelmek aránya a nem adósságeneráló befektetések állományához viszonyítva 4,7% volt**, ami mind a 2010. évi aránytól (4,8%), mind az előző öt év álagától (6,7%) elmarad. 2000-2003 között az újra befektetett jövedelmek mindössze 4,2%-át adták a teljes tőke kivételnek, 2004-2007 között már a 21,6%-át. 2008-ban ugyanakkor a magyar anyavállalatok által kapott osztalék értéke meghaladta a leánycégek adózott eredményét, így az újra befektetett jövedelem egyenlege negatív lett. 2009-ben a teljes tőke kivétel 6,3%-a, 2010-ben pedig 9,5%-a volt az újra befektetett jövedelem. A **magyar befektetők a külföldön (az előző évben) megtermelt nyereség 145,4%-át utalták haza osztalékként (876 millió euró) 2011-ben**, míg 2006-2010 között átlag 83% volt ez az arány. **2011-ben (az MNB becslése szerint) a (korrigált) adózott eredmény 7 millió euróval (610 millióra), míg a megszavazott osztalék 369 millióval (876 millióra) nőtt az előzőhöz képest**, így az újra befektetett jövedelem egyenlege ismét negatív lett, -267 millióra romlott.

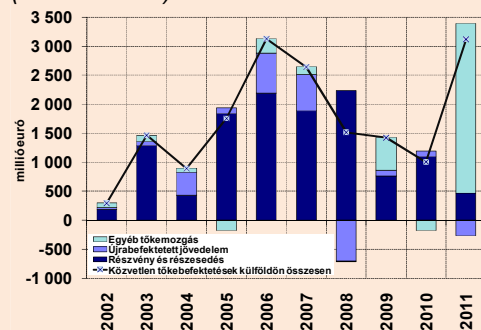
A közvetlen tőkebefektetések jövedelmei másik komponensének, az **egyéb tőke jövedelmeinek** 2010-2011-ben csökkent a jelentőségük. Az ilyen típusú jövedelmi bevétel (a magyar anyavállalat által a külföldi leánynak nyújtott hitelek kamata) 2011-ben 102 millió euró volt, ami az előző évinél 82 millióval alacsonyabb, és az egyéb tőke 2011 végi követelésállományának 1,6%-át tette ki. A kiadás (a leányvállalat által az anyának nyújtott hitelek kamata) 2011-ben 14 millió euró volt, ami az előző évinél 3 millióval alacsonyabb. **A nettó bevétel így az előző évinél 79 millióval alacsonyabb, 89 millió euró volt 2011-ben.** Az egyéb tőke nettó jövedelmi bevétele jelentősen elmarad a részvényformájú befektetések jövedelmi bevételétől, annak 14,5%-át érte el 2011-ben (2010-ben 27,7% volt ez az arány).

A **legnagyobb értékű részvény és egyéb részesedés formájú (nettó) magyar közvetlen tőkebefektetés 2011-ben Ciprusra (198 millió euró) áramlott.** (Megjegyzendő, hogy Ciprus sok esetben egy harmadik országba irányuló befektetés közbenső állomása.) Megemlítendő még, hogy 140 millió euró áramlott Horvátországba és 137 millió euró Romániába.

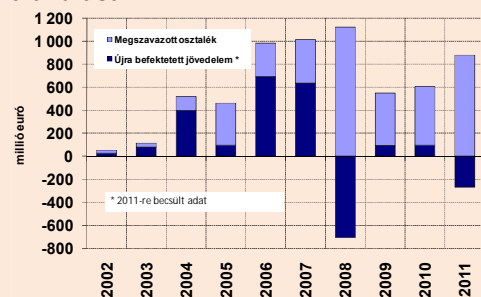
Az **ágazatokat tekintve (TEÁOR'08 szerint) a legtöbb magyar részvénytőke 2011-ben a kőolaj-feldolgozásba (353 millió euró) áramlott.** Említendő még a bankszektorba (159 millió euró) és a szállítás-raktározásba (42 millió euró) irányuló befektetés. A **feldolgozóiparba** összesen nettó 422 millió euró, míg a **szolgáltató ágazatokba** összesen nettó 167 millió euró áramlott. Az építőiparból ugyanakkor 42 millió eurót vontak ki a magyar befektetők, illetve az adóamnesztia keretében 79 millió euró befektetést hoztak vissza Magyarországra a háztartások.

2011-ben a visegrádi országok és Románia tőke kivitele összességében 28%-kal nőtt az előző évhez képest. A magyar tőke kivétel több mint háromszorosára (3117 millió euró), a szlovák 43%-kal (353 millió euró) bővült. A Lengyelország (3722 millió euró, -10%) és Csehország (827 millió euró, -6%) esetében ugyanakkor visszaesés következett be. A román befektetők nettó 3 millió euró tőkét vontak ki külföldről 2011-ben. **Hazánk részaránya a V4-ek és Románia teljes tőke kiviteléből 38,9%-ot ért el, ami több mint kétszerese az előző évinek.** A GDP-arányos, illetve az egy főre jutó

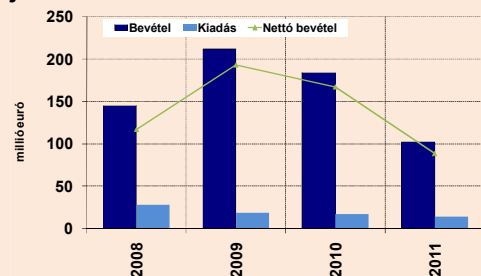
A magyar tőke kivétel alakulása (Éves adatok!)

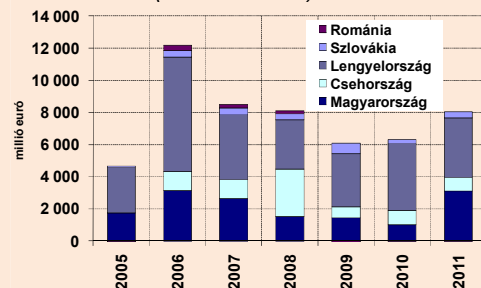
A magyar részvény és egyéb részesedés formájú közvetlen tőkebefektetések jövedelmeinek alakulása

Az egyéb tőke formájú magyar közvetlen tőkebefektetések jövedelmeinek alakulása

A visegrádi országok és Románia tőke kivitele (Éves adatok!)

tőke kivétel hazánkban (3,1%, illetve 313 euró/fő) volt a legmagasabb 2011-ben.

2012-ben várakozásaink szerint a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön meghaladhatja az 1 milliárd eurót. Középtávon évi átlag 1,5 milliárd euró körüli tőke kivételt várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Adatok forrása: MNB, nemzeti jegybankok

**Henger Péter
Nemzetgazdasági Minisztérium
Gazdaságpolitikai Főosztály**

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.
Tel.: (1) 374-2734
Fax: (1) 374-2812
E-mail: elemzesi@nfgm.gov.hu